

Що Вам дає участь в Європейському молодіжному парламенті?

Недавно у Львові відбулася 65-та сесія Європейського молодіжного парламенту (ЕМП) — „Відповідальна Європа — стабільне майбутнє“. Впродовж тижня понад 250 учасників із 28 країн обговорювали й аналізували актуальні проблеми європейського континенту. І паралельно (курсуючи між Академічною гімназією, Політехнікою й ЛНУ ім. І. Франка, де відбувалися заходи форуму) відкривали для себе Україну та Львів. Про це, а також про свій парламентарський досвід учасники сесії розповіли „Аудиторії“.

Загалом історія ЕМП розпочалась у 1987 році у Франції. Нині ця міжнародна (неприбуткова й неполітична) молодіжна організація має 34 національні комітети і є чудовим майданчиком для комунікації між молодими людьми з різних країн і школою, в якій вони пізнають життя Європи, вчаться спільно шукати шляхи вирішення її гуманітарних, соціальних, економічних проблем. Тож ЕМП — це насамперед освітній проєкт, основною метою якого є пропагування серед молоді ідеї європейської єдності й європейського громадянства.

Україна до цієї ініціативи приєдналася десять років тому. Відтоді національний осередок кількісно й якісно еволюціонував. Нині в організації є навіть 12-річні школярі, але її основа — все ж студенти. Які досягнення мають українські европарламентарі, як можна долучитися до діяльності ЕМП та які можливості й перспективи він відкриває молоді, про це ми розпитали в Оксани Андрусак, яка має чималий індивідуальний досвід перебування в організації: з 2004 року є членом, а з 2007-го — президентом ЕМП-Україна.

Про це читайте на сторінці 10

Джорджі Табагарі, член ЕМП (Грузія)

Відчуття європейської єдності

Окрім того, що членство в ЕМП дозволяє розвивати власні якості й знання, пізнавати інші культури, розуміти європейські процеси, воно також творить особливе відчуття європейської єдності. Мені дуже сподобався Львів. На відміну від інших українських міст (Харків, Суми, Київ), для яких характерними є впереваж архітектура радянського періоду й російська мова, Львів особливий європейською архітектурою й українською мовою, а це інша ментальність, дух. Мені подобається саме така, справжня, Україна.

Лаврентія Христову, студентка Афіньського національного університету імені Каподистрії, член ЕМП (Греція)

Молодь декларує позицію і спілкується

Я є членом ЕМП вже чотири роки, брала участь у багатьох заходах. ЕМП — це серйозна платформа для декларування думок та ідей молоді щодо важливих питань і багатого міжкультурного спілкування. Сесія у Львові й українці мені дуже сподобалися, вони привітні, відкриті; жаль, що комунікувати їм часто перешкоджає незнання англійської.

Ян-Філіпп Бек, виконавчий директор ЕМП, Фондація Шварцкопфа (Німеччина)

Українці активно цікавляться Європою

У 2000-х роках ЕМП розвивався динамічно завдяки долученню до нього країн Східної і Центральної Європи. Помітно, що життю Європи й тому, як стати й бути її частиною, українська молодь приділяє більше уваги, ніж молоді старої Європи. Я дуже люблю Україну і охоче приїжджаю сюди. Щодо Львова, то ми відчули, наскільки це європейське місто. Цінуємо й те, що свої двері для нас відчинили львівські університети.

Юлія Землицька, студентка Національної юридичної академії ім. Я. Мудрого, співорганізатор 65-ї сесії ЕМП (Україна)

Вчимося аналізувати й вирішувати проблеми

Ми вчимося аналізувати важливі актуальні проблеми, як наприклад, торгівля людьми, свобода преси, фінансові ризики, енергетика, урбаністичне планування та ін. Також намагаємося спільно знаходити оптимальні шляхи їх вирішення, аби достойно відповідати на виклики майбутнього.

Олджан Торун, член ЕМП (Туреччина)

Насамперед особистісний розвиток

ЕМП сприяє моєму особистісному розвитку: вдосконалюю свої навички (організаційні, ораторські, інші), знайомлюся з новими культурами та людьми. На цій сесії я працював у комітеті, який займався міжнародними зв'язками, зокрема тим, як європейській спільноті вибудовувати відносини із соціально, політично, економічно нестабільними країнами, як-от Судан або Сомалі.

Опитувала Ірина ШУТКА

P. S. За допомогу в підготовці опитування дякую аспірантові Львівської політехніки Сашкові Явлінському

у рамках робочого візиту

Уклали взаємовигідну угоду

Надзвичайно результативним виявився робочий візит на Близький Схід ректора Львівської політехніки, голови Ради ректорів Львівщини Юрія Бобала. Нещодавно він повернувся зі столиці Лівану Бейрута, де провів низку зустрічей та перемовин із президентом тамтешнього Американського Науково-технологічного університету професором Хям Сакр. За їхніми підсумками укладено взаємовигідну рамкову угоду між обома університетами про співпрацю та партнерські взаємовідносини в галузі прикладних наукових досліджень, а також в освітній сфері. Львівська політехніка стала першим українським університетом, котрий уклав такий документ із близькосхідним вищим навчальним закладом.

У ході перемовин професор Хям Сакр, зокрема, запропонувала налагодити між двома університетами на безоплатній основі широкий обмін студентами, аспірантами, викладачами за принципом „академічної мобільності“. „Ця ідея, — розповідає ректор Юрій Бобало, — знайшла однозначну підтримку з нашої сторони. Ми від себе внесли ще цілу низку інших цікавих пропозицій щодо налагодження

спільних наукових досліджень, обміну інформацією з метою вдосконалення змісту навчальних програм, організації навчального процесу загалом. Йдеться про активну участь українських та ліванських вчених у програмах щодо захисту інтелектуальної власності, пошук інвесторів для проведення прикладних наукових досліджень тощо. Окремий пункт угоди стосується можливостей розширення співпраці на рівні факультетів, навчально-наукових інститутів, що входять до складу українського та ліванського університетів“.

Коментуючи підписаний документ, Надзвичайний та Повноважний посол України в Ліванській Республіці Володимир Коваль, котрий активно долучився до організації та проведення переговорів, висловив сподівання, що угода відкриває нову сторінку взаємовигідного та плідного співробітництва між нашими країнами і вже в найближчий час дозволить реалізувати низку конкретних проєктів у сфері науки та освіти.

Прес-служба Національного університету „Львівська політехніка“

енергоощадність

Дні Енергії у Львові

„До порятунку планети — через сталий розвиток міст“ — з доповіді під такою назвою виконавчий директор асоціації „Енергоефективні міста України“ Анатолій Копець розпочав форум „Енергія-Місто-Я“, котрий відбувся 5 листопада в актовій залі Львівської політехніки. Захід, до організації якого долучилась Політехніка, тривав у межах Днів Енергії у Львові 4 — 6 листопада.

Львів — одне з перших міст, які в 2009 році підписали Угоду мерів, що передбачає зменшення споживання природних ресурсів та викидів вуглекислого газу на 20%, а також доведення частки відновних джерел енергії у загальному енергобалансі на 20% і вище.

Асоціація ЕЕМУ — єдина національна структура підтримки Угоди мерів. У виступі Анатолій Копець наголошував на тому, що про енергоощадність в Україні мова йде вже 15 років, однак результату немає через системні помилки в цьому напрямі; говорив про нагромадження сміття; називав міста глобальними пожирачами енергії та руйнівниками клімату тощо, чим викликав жваву дискусію.

3 доповідями виступали також викладачі та аспіранти Львівської політехніки.

Т. П.

на порядку денному

Бібліотечний фонд Політехніки

Одне з головних завдань бібліотеки — дбати про відповідність тематики і комплектування фондів. Від цього залежить якість обслуговування відвідувачів.

Цю думку на засіданні Вченої ради висловив директор науково-технічної бібліотеки Політехніки Олександр Шишка, розповідаючи про формування фонду документів НТБ та підвищення ефективності його використання.

Сьогодні книжково-журнальний фонд бібліотеки — це 1 млн. 800 тисяч примірників (70% книг, 28% періодики, 2% інших видань, серед яких — електронні). Безперечно, більша частина фонду за цільовим призначенням — це наукові видання (50%). Навчальної літератури є 36%, літературно-художньої — 5%, іншої — 9%.

Якщо говорити про зміст, то основна література в бібліотеці — це технічна та природнича (85%). Суспільно-політичної та економічної є 8%, літературно-художніх видань — 5%, інших — 2%. Більше половини літератури бібліотека отримує шляхом закупівлі та книгообміну. Третина надходжень — це література видавництва Львівської політехніки. Майже п'ята частина — періодичні видання. Незначну частку (7%) бібліотечні фонди поповнює подарована література.

Якщо говорити про суму, на яку закуповують літературу для НТБ, то за останні три роки вона зменшується. Причина полягає

не в зменшенні кількості літератури (як уже йшлося на початку, вона зростає), а в подорожчанин видань, особливо періодичних.

Щодо книгозабезпеченості студентів, то найбільше літератури є для студентів ІАРХ (понад 80%) та ІБД (близько 70%). Найменше забезпечені літературою ІКНІ й ІКТА.

Щораз більшого попиту набувають й електронні видання. Скажімо, на сьогодні 87% користувачів бібліотеки саме такому інформаційному носієві надають перевагу. Наскільки НТБ Політехніки забезпечена ними? Це питання досліджував заступник проректора з навчальної роботи Дмитро Тарасов. Виявляється, до послуг відвідувачів бібліотеки Політехніки — понад 14 тис. повнотекстових електронних журналів (це 10 млн. статей) і понад 15 тис. повнотекстових книг. Також тут є понад дві тисячі електронних книг, монографій, навчально-методичної літератури, понад 400 примірників літератури на дисках. Електронний науковий архів бібліотеки — це понад 5 тис. документів.

Отже, як вважає Олександр Шишка, надалі слід збільшувати передплату українських періодичних видань, дбати про ті наукові надходження, яких бракує, а також про онлайн-видання.

Вчена рада прийняла відповідну ухвалу.

Підготувала Ірина МАРТИН

знай наших!

Іменні стипендії — найкращим студентам

На черговому засіданні Вченої ради університету її учасники ухвалили рішення призначити іменні стипендії кращим студентам Політехніки. Зокрема, стипендію Ю. Рудавського відтепер отримуватимуть: **Богдан Каркульовський** (ІКНІ) та **Ірина Сайкевич** (ІХХТ), стипендію Вченої ради університету — **Павло Черняк** (ІБІД), **Соломія Андрусів** (ІНЕМ), **Наталія Боруцька** (ІЕСК), **Олена Антонюк** (ІКТА), **Ольга Данило** (ІМФН), **Богдан Бугиль** (ІТРЕ), **Надія Величківська** (ІХХТ). Стипендії вчених рад інститутів призначили: **Ользі Аверковій** (ІГСН), **Ігореві Бойку** (ІМФН). Також деякі студенти отри-

муватимуть стипендії видатних учених, зокрема, ім. М. Губера — **Богдан Андрусик** (ІІМТ), ім. І. Вишенчука — **Ірина Вербенко** (ІКНІ), ім. А. Курила — **Мар'яна Гаврилів** (ІБІД), ім. Г. Денисенка — **Петро Дембіцький** (ІЕСК), ім. Ю. Величка — **Тетяна Бишевич** (ІТРЕ), ім. В. Кочана — **Юлія Зеліско** (ІКТА), ім. А. Моторного — **Наталія Кварцяна** (ІГДГ), ім. С. Ямпольського — **Христина Кобель** (ІНЕМ), ім. К. Михалевича — **Андрій Кузьмін** (ІХХТ), ім. М. Медведя — **Надія Прокопець** (ІІМТ), ім. Ю. Захарівича — **Оксана Палько** (ІАРХ).

І. М.

день зайнятості

У Палаці мистецтв 3 листопада відбувся День зайнятості, який організував Обласний центр зайнятості у співпраці з Львівською політехнікою

Об'єднали інтереси працедавців та фахівців

Завчасу до офіційного відкриття заходу на подвір'я Палацу мистецтв почали сходитися студенти і випускники різних навчальних закладів, які шукають роботу, а також учні випускних класів шкіл, які саме тепер мусять прийняти важливе рішення щодо вибору майбутнього фаху і навчального закладу, в якому його здобуватимуть. Тим часом роботодавці, а це майже 50 представників підприємств Львова та області, а також компанія „Джейбіл“ і „Берегівський радіозавод“ зі Закарпаття, готувалися до презентації своєї діяльності.

На Дні зайнятості водночас відбулося кілька подій — XVII Ярмарок кар'єри для молоді, День відчинених дверей навчальних закладів міста, Інформаційний форум для працедавців, презентація послуг служби зайнятості. На Ярмарку кар'єри доволі вигідні пропозиції отримали інженерно-технічні фахівці, спеціалісти банківської сфери та інформаційних технологій, машинобудівники і радіотехніки, а також представники робітничих професій. У секторі самостійного пошуку роботи безробітні через татч-скрини вивчили пропозиції на ринку праці. Охочі змогли пройти профдіагностичне обстеження, навчитися писати резюме. Ці послуги їм надав Центр зайнятості.

Майбутні абітурієнти ознайомилися з вишами, ліцеями, коледжами, профтехучилищами міста. Щоправда, цього року чомусь значно менше представників навчальних закладів вважали за потрібне завітати на День зайнятості, щоб зацікавити потенційного абітурієнта перевагами того чи

іншого університету, ліцею, коледжу.

Під час Інформаційного форуму для працедавців проводили семінари, на яких вони мали нагоду обговорити важливі питання правового регулювання трудових відносин, проекту Податкового кодексу, а також юридичних і технологічних ризиків використання неліцензійного програмного забезпечення. Служба зайнятості запропонувала учасникам заходу деякі соціальні послуги, зокрема, додаткову фінансову підтримку на створення нових робочих місць для працевлаштування безробітних, організацію громадських робіт чи професійного навчання тощо.

Цього дня також відбулася прес-конференція „У фокусі уваги — інтереси працедавців“. Її учасниками були представники влади, освіти, Обласного центру зайнятості, Львівської політехніки, а також працедавці. Серед них — начальник відділу працевлаштування та зв'язків із виробництвом Львівської політехніки Олег Логуш, проректори університету — Дмитро Федасюк і Богдан Моркляник. Виявляється, за даними соціологічних досліджень, ситуація на ринку праці набирає ознак стабільності. В області є тенденція до відновлення зайнятості населення, зростає попит на робітників, зменшується безробіття. Як поділився з учасниками прес-конференції голова правління ПАТ „Плюс Банк“ Андрій Рязанцев, цьому банку на сьогодні потрібні молоді креативні люди. Щоб отримати справжніх фахівців своєї справи, вони охоче беруть на практику студентів. Генеральний директор „Львівських

автобусних заводів“ Ігор Малець підтвердив думку свого колеги-банкіра щодо вакансій, які на сьогодні є на виробництві. Найбільший попит тут на робітничі спеціальності, хоча також є вільні місця фахівців-інженерів.

Олег Логуш, розповідаючи про соціальних партнерів, для яких Політехніка готує кадри, наголошує, що вони — з усієї України.

Відповідь на те, чи дбаємо ми про працевлаштування своїх випускників, свідчить той факт, що вже увісімнадцяте спільно з Центром зайнятості долучаємося до ярмарку вакансій. Однак є багато студентів, які закінчують навчання і не знають, як шукати роботу. Тому ми проводимо ще й ярмарки вакансій у приміщенні університету, — пояснює проректор Політехніки Богдан Моркляник.

Адже завданням відділу зв'язків із виробництвом є не лише шукати випускникові місце праці, а роботодавцям — добрі кадри, а й налагоджувати співпрацю, завдяки якій студенти завчасу дізнаються, які вимоги мають до них працедавці. Тому на старших курсах важливо орієнтуватися на вимоги конкретного підприємства, щоб приходити туди справжніми фахівцями, а не початківцями, яких треба всього навчати. Отже, важливо скеровувати студентів на практику туди, де вони зможуть розраховувати на працевлаштування. Як зізнаються працедавці, вони, своєю чергою, застосовують різні методи пошуку працівників — рекламу, інтернет, центри зайнятості, зрештою, практику студентів.

Ірина МАРТИН

абітурієнтові

На семінарі-наradі щодо вступної кампанії 2011 Ярослав Болюбаш назвав Правила прийому 2010 найбільш об'єктивними, закликав керівників вишів до чесної боротьби за абітурієнта у 2011 та порадив відповідальним секретарям приймальних комісій уважно читати Правила прийому

До вступу готуйся!

Правила вступу відомі

Нові Правила прийому до вишів України, що діятимуть з 2011 року, Міністерство, як і обіцяло, затвердило до кінця жовтня. Проект документа було оприлюднено на офіційному сайті МОН для громадського обговорення, а 16 жовтня відбулася робоча нарада міністра та ректорів провідних вишів України з метою обговорення проекту. З уже затвердженими правилами керівників вишів Західного регіону та відповідальних секретарів приймальних комісій ознайомив директор Департаменту вищої освіти МОН Ярослав Болюбаш. Він також зобов'язав ректорів до 15 листопада розробити Правила прийому до своїх вишів, а після погодження в міністерстві розмістити їх на своєму сайті.

У семінарі-наradі, яка відбувалася у Львівській політехніці під головуванням ректора Юрія Бобала, взяла участь заступник директора УЦОЯО Галина Солодка, перший заступник голови ЛОДА Мирон Янків, начальник головного управління освіти ЛОДА Михайло Брегін.

Мирон Янків наголосив, що Львів — на четвертому місці в Україні за кількістю студентів. Ярослав Болюбаш підвів підсумки вступної кампанії 2010, ознайомив учасників наради з Правилами прийому 2011, акцентував на головних завданнях приймальних комісій. Щоправда, потім йому довелося зачитувати питання, на які присутні вже могли почути відповіді під час його виступу, якби слухали. Врешті-решт він слушно порадив: прочитайте кілька разів Правила прийому!

Дмитро Табачник 16 жовтня зазначив, що проект Правил прийому обговорювався на засіданнях вчених рад колективів всіх вищих навчальних закладів. „У МОН надійшло понад 600 зауважень і пропозицій. Обговорювали не лише у викладацьких колективах, які безпосередньо його виконуватимуть і працюватимуть за цими умовами, а й спільно з органами студентського самоврядування“, — розповів міністр. Він заявив: „У цьому році ми практично залишаємо правила вступу без серйозних змін

Світліни Тетяни Пасович

для того, щоб люди могли по них працювати більш усталено“.

Терміни

Затверджено терміни прийому заяв і документів на денну форму навчання: від 1 до 31 липня (до 22 липня для тих, хто складатиме вступні іспити, та до 17 липня для учасників творчих конкурсів). Зарахування планують проводити від 1 до 10 серпня (1 серпня оприлюднюють списки рекомендованих до зарахування до вишів, на подання оригіналів документів виділили 5 днів, потім ще дві хвили — 2 і 3 дні), а за кошти фізичних та юридичних осіб — до 25 серпня. У нових Правилах залишається норма про те, що кожен абітурієнт зможе одночасно подати документи до 5 вишів на 3 спеціальності в кожному.

Також триває робота спеціальної робочої групи, яка працює над запровадженням у 2011 році прийому документів від абітурієнтів в електронному вигляді. Провідні університети столиці та інших регіонів до цього готові. Виші повинні включити в умови прийому, які з'являться в середині листопада, свої пояснення схеми електронного прийому документів.

Наступного року іноземці, які здобули середню освіту в українських школах за кордоном з українською мовою навчання, зможуть вступати до вишів України в порядку, передбаченому для громадян України. „Вони вступатимуть у межах встановлених квот, за рекомендаціями національно-культурних українських

товариств та дипломатичних установ. Таким чином ми заохочуємо здобуття освіти українською мовою за кордоном в українських школах“, — сказав Дмитро Табачник.

ЗНО

Абітурієнти матимуть право подавати сертифікати про ЗНО, видані у попередні роки. Як і минулоріч, при вступі до вишів результати тестування (максимум 600 балів) плюсуватимуть до середнього бала шкільного атестата (до 200 балів). У творчих вишах та факультетах до 200 балів можна набирати у творчому конкурсі.

Щорічне тестування наступного року проходитиме від 2 червня до 10 липня. Апеляції розглядатимуть до 22 липня. Галина Солодка повідомила, що реєструватися на участь у ЗНО можна буде вже з 15 грудня. Але цього разу не буде пунктів реєстрації, буде розроблено програму для електронного реєстрування. Водночас у кожному регіоні на базі вишів будуть створені інформаційно-консультаційні пункти. Директор Львівського регіонального центру оцінювання якості освіти Лариса Середяк додала, що з 10 листопада до 10 грудня триватиме реєстрація на пробні тестування. Водночас на сайті центру розміщено тренувальні тестування, які дозволяють майбутньому абітурієнтові самостійно перевірити власний рівень знань.

Обов'язковим буде тест з української мови та літератури. В переліку предметів, які можна складати на вибір, з'явилася російська мова.

конференція

Дослідження логістики важливі в умовах виходу з кризи

Світлина Ірини Мартин

4 — 6 листопада у Львівській політехніці тривала VIII Міжнародна науково-практична конференція „Маркетинг та логістика в системі менеджменту“. На врочистому відкритті її делегатів привітали ректор університету Юрій Бобало та заступник керівника держадміністрації Львова Мирон Янків.

Завідувач кафедри маркетингу і логістики Інституту економіки і менеджменту професор Євген Крикавський наголосив, що конференція є традиційною для Політехніки, адже відбувається що два роки, починаючи з 1996-го. Від самого початку організатори вибрали досить вдалу назву, яку не доводиться змінювати, адже проблеми, які обговорюють делегати, досі залишаються актуальними.

Періодичні конференції „Маркетинг та логістика в системі менеджменту“ мають на меті об'єднати і впровадити в діяльність дві галузі науки — логістику і менеджмент. В

умовах виходу суспільства з економічної кризи ми потребуємо, щоб маркетинг вів пошук, стимулював як зовнішній, так і внутрішній попит, споживчі ціни, а логістика оптимізувала витрати і час. Саме це може стати неабияким внеском науки в пошук джерел виходу з економічної кризи як на рівні держави, так і регіону.

На конференції науковці порушили багато проблем, які ще кілька років тому не були традиційні для маркетингу, наприклад, проблеми маркетингу міста, території, міжнародної логістики. Глобальна на сьогодні й екологістика. Ці питання надзвичайно актуальні для суспільства в умовах концепції сталого зрівноваженого розвитку.

Часто щоб розв'язати важливі проблеми, фахівцям доводиться докласти спільних зусиль, тому не дивно, що до конференції долучилися насамперед колеги з різних кафедр ІНЕМУ, зокрема, кафедра менеджменту організацій та менеджменту і міжнародного підприємництва.

Позаяк конференція міжнародна, то вже традиційно її активними учасниками є фахівці маркетингу та логістики не лише з усієї України, а й з Німеччини, Польщі, Словаччини, Росії, Білорусії.

Цього разу делегати впродовж трьох днів плідної праці мали пленарні, секційні (маркетинг у системі менеджменту; логістика в системі менеджменту; фінансове, інформаційне та інноваційне зростання маркетингу і логістики) і тематичні засідання.

Під час конференції відбулася тематична виставка-продаж навчально-методичної літератури видавництва Львівської політехніки, а також презентовано нові видання кафедри маркетингу і логістики.

Ірина МАРТИН

інновації

Винахідницею бути просто

Хтось колись винайшов Холесо, ще хтось — велосипед, а Дезіре Ліндгольм — велосипедний багажник для торбинок у вигляді метелика. Інша винахідниця удосконалила сидіння для жінок, бо дуже любила крутити педалі, вдягнувши спідницю... Винаходити нескладно — ніби запевняють шведські жінки, чий винаходи репрезентовано в Музеї етнографії та художнього промислу. Назва виставки їхніх робіт — „Творчі жінки. Винаходи та інновації зі Швеції“.

Експозиція складається зі сорока винаходів, які придумали шведки за останні роки. Автори інновацій — люди, різні як за віком, так і за освітою: ремінь від

з'валтування розробила п'ятнадцятилітня дівчинка, а самокат для літніх людей — 87-літня пані, мама з нянею вигадали наочну модель атома для хлопчика, який погано бачить... Швеція має найбільші досягнення у гендерній рівності, тому висновок шведських експертів щодо того, що у винахідництві задіяно мало жінок, спонукав Асоціацію винахідників сприяти їм і призначити відзнаку для найкращої винахідниці. Від ідеї до патенту в цій країні переважно минає два роки, хоч усе залежить від складності винаходу.

Серед цікавинок виставки — екологічно чисті підгузки, пляшка з додатковою закруткою посередині, що

Світлина Наталі Яценко

дає змогу легко набирати воду з-під крана, гумові підкови, які не ранили копита коням (їх використовують у Москві в кортежі президента і в армії Таїланду), ковдра, загорнувшись в яку зручно читати книжки, офісне крісло для жінок, мило,

виготовлене з перевареної олії з кухні ресторану...

„Хочемо дати натхнення іншим жінкам, — сказала на відкритті експозиції винахідниця Оса Льовберг, — бо всі жінки мають багато ідей, важливо ще мати час розвинути їх і втілити у життя“. Те, що і в нас є немало творчих жінок, засвідчує постер, репрезентований Центром „Жіночі перспективи“, за допомогою якого ця виставка організована.

Шведські винаходи мандруватимуть країнами. Їх уже побачили не тільки у Львові та Харкові, а й у Білорусії, на Балканах, у Прибалтиці. Після 24 листопада виставку повезуть за економічно вигідним маршрутом.

Наталія ЯЦЕНКО

абітурієнтові

До вступу готуйся!

→ Закінчення. Початок на 5 с.

Тести з історії України, математики, біології, географії, фізики, хімії перекладатимуть кримськотатарською, молдовською, польською, російською, румунською, угорською мовами.

Мінімальний бал сертифіката залишився незмінним — 124, однак на деякі спеціальності, на розсуд вишу, він може становити і 170. Сертифікати учасникам ЗНО надсилатимуть поштою.

Люди, які закінчували середні навчальні заклади до введення системи загального тестування, минулого року одержали право вступати за вступними іспитами на вечірню та заочну форми навчання. Цього року за результатами вступних випробувань їм дозволили вступати на будь-яку форму навчання, у тому числі на денну.

Пільги

Для переможців четвертого етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад і третього етапу Всеукраїнського конкурсу дослідницьких робіт Малої академії наук додаткові преференції полягатимуть у додаткових балах і лише тоді, коли переможці вступають на спеціальність, яка відповідає предметів конкурсу: особам, нагородженим дипломами 1-го ступеня, — додатково 50 балів до результатів тестувань, дипломом 2-го ступеня — 40 балів і 3-го ступеня — 30 балів.

Уперше з часів запровадження Правил вступу за сертифікатами ЗНО абітурієнти, які відвідували курси довшівської підготовки, отримають привілеї — додатково 20 балів, але лише в тому виші, де абітурієнт проходив підготовку. Як пояснив Ярослав Болюбаш, таким чином планують підняти престиж інженерно-технічних та природно-математичних спеціальностей,

адже такий механізм дозволить залучити професійно орієнтовану молодь. При цьому сама підготовка повинна тривати не менше трьох місяців і щонайменше 150 аудиторних годин.

Як і раніше, першими у списках на зарахування будуть пільговики. За новими умовами, це діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, інваліди I і II груп та діти-інваліди до 18 років, чорнобильці, діти шахтарів, а також діти, чиї батьки загинули або стали інвалідами на вугледобувних підприємствах (у тому числі діти загиблих під час аварії на шахті ім. Засядька), діти військовослужбовців, загиблих при виконанні службових обов'язків.

Бюджетників поменшає

Дмитро Табачник прогнозує істотне скорочення державного замовлення на підготовку кадрів у вишах у 2011 році. На його думку, демографічна ситуація підтверджує необхідність перегляду держзамовлення, а також повідомив, що МОН добиватиметься формування держзамовлення лише спільно з Мінекономіки, без залучення інших міністерств. Президент Віктор Янукович пообіцяв узяти формування держзамовлення у вишах під особистий контроль.

Для вступників на освітньо-кваліфікаційний рівень магістра на основі базової (бакалавра) та повної (спеціаліста) вищої освіти запровадили обов'язкове складання вступного іспиту з іноземної мови.

Як і минулого року, за вступом можна буде оперативню стежити он-лайн у системі „Конкурс“. Незважаючи на її недосконалість та проблеми з сервером, МОН зобов'язало приймальні комісії передавати дані для „Конкурсу“ щонайменше раз на добу.

Підготувала Тетяна ПАСОВИЧ

увага!

Конкурс найкращих молодих науковців розпочато

Запрошуємо молодих учених узяти участь у конкурсі „Найкращий молодий науковець року“ Національного університету „Львівська політехніка“.

Заяви на участь у конкурсі просимо подати до 15 січня 2011 року головам секцій Ради молодих учених (РМУ) у відповідних інститутах.

Докладнішу інформацію можна отримати на сайті РМУ (<http://rmv.lp.edu.ua>) та в голів секцій РМУ.

коротко

9 листопада, у День української мови та писемности, стартував XI Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика. Офіційне відкриття традиційно відбулося в селі Верхнє Синьовидне Сколівського району — малій батьківщині мецената.

3 нагоди Дня української мови та писемности в Україні та світі громадські організації провели акції солідарности на захист рідної мови. Рух добровольців „Простір свободи“, Громадянський рух „Відсіч“, Громадська кампанія „Новий громадянин“ та інші закликали всіх небайдужих приєднатися до цієї важливої акції під державними прапорами, без партійної символіки. В цей же день на Українському радіо відбувся традиційний Всеукраїнський диктант національної єдности, започаткований НРКУ у 2000 році. Цьогорічний диктант провів доцент Київського університету імені Б. Грінченка Олександр Авраменко.

Проекти Львівської політехніки отримують австрійське фінансування. За результатами IV засідання українсько-австрійської Змішаної Комісії з питань науково-технічного співробітництва було підписано Протокол, Робочу програму з науково-технічного співробітництва на 2011 — 2012 роки, ухвалено фінансувати низку спільних науково-дослідних проектів, які підтримуватимуться обома сторонами на період 2011 — 2012 роки. Зазначені проекти стосуються різних сфер науки та технологій, зокрема медицини, фізики, хімії, біології. Серед 16 вибраних проектів — 2 зі Львівської політехніки.

У Львові у приміщеннях Центру міської історії Центрально-Східної Європи 26 — 28 листопада відбудеться Футурологічний конгрес. Його провідна тема — „Програмування майбутнього“. Це міжнародний проєкт, який має на меті актуалізувати проблеми осмислення, планування та утворення майбутнього. Конгрес складатиметься з п'яти блоків: контроль, невідоме, творення, минуле-майбутнє та спроби втручання у темну структуру майбутнього. Навколо означених блоків будуть зосереджені доповіді, лекції, відеопокази та дискусії.

За матеріалами інформаційних агенцій

запрошуємо до обговорення

Професор Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького Михайло Чепига вважає, що на часі вироблення і ухвалення кодексів честі викладача та студента. Запрошуємо читачів до обговорення проєктів цих документів

ПРОЄКТ

Кодекс честі викладача

1. Твердо визнавати верховенство права в університетському (академічному) житті та принципово реагувати на його порушення.
2. Усвідомлюю своє призначення: творити добро і реалізувати своє покликання у закладі освіти, одержувати чесну заробітну плату не тільки за кількість проведених годин, а й за якість знань студентів.
3. Дотримуватися норм академічної сумлінності як основи для розвитку знань, забезпечення якості освіти і підготовки студентів відповідальними громадянами і кваліфікованими фахівцями.
4. Дотримуватися чесності у викладанні, оцінюванні успіхів студентів, у дослідженнях, кар'єрному просуванні та інших починаннях, пов'язаних із присвоєнням ступенів.
5. Розвивати в собі головні цінності сумлінного академічного співтовариства — чесність, довіру, прямоту, повагу і підзвітність — як життєво необхідні для забезпечення ефективності та якості викладання і дослідницької діяльності.
6. Послідовно утримуватися від брехні, обману, крадіжок та інших форм нечесної поведінки, які завдають шкоди якості академічних ступенів.
7. Постійно працювати над самовдосконаленням:
  - *учитися самостійно мислити, вирішувати складні логічні задачі, щоб бути у відмінній інтелектуальній і творчій формі;*
  - *розвивати у себе аналітико-синтетичний тип сприйняття навчальних ситуацій;*
  - *творчо підходити до будь-яких рішень у стосунках зі студентами.*
8. Бути впевненим у собі, не допускати пихатості у стосунках зі студентами.
9. Бути справедливим і вимогливим до студентів, не лише карати, але й заохочувати.
10. Ставитися до студентів ввічливо й доброзичливо, але не допускати панібратства.
11. Намагатися, щоб студенти і товариші по роботі повірили у мій розум, чесне серце і працьовитість.
12. Розвивати у кожного студента почуття власної гідності й самоповаги.
13. Поважати думку студента, навіть

коли вона не збігається з думкою викладача.

14. Схвалювати і підтримувати студентські пропозиції задля вдосконалення навчального процесу.
15. Завжди бути охайним, постійно дбати про належний зовнішній вигляд.
16. Всебічно сприяти виявленню обдарованих абітурієнтів і студентів та допомагати їхньому науковому зростанню.
17. Визнавати, що першочергове право бути викладачем належить наймудрішому, найбільш творчому фахівцеві.
18. Не допускати академічної нечесності, зокрема:
  - *не брати винагороди (хабаря) за сприяння абітурієнтам у вступі до вишу;*
  - *не вести зі студентами двозначних розмов про те, що контрольну чи курсову роботу, модуль, залік чи іспит можна купити;*
  - *не використовувати особисті стосунки з викладачами у корисних цілях, тобто задля підвищення поточної успішності, написання модулів, складання заліків та іспитів окремими студентами;*
  - *не створювати студентам на заняттях чи іспитах сприятливих умов для списування, фальсифікації даних;*
  - *не завищувати оцінки знань студентів, водночас і за хабарі чи відповідні послуги.*
19. Виявляти випадки нечесності своїх товаришів по роботі, вищого керівництва (завідувачів кафедр, деканів, заступників ректора та ін.) і студентів та інформувати органи правопорядку

для недопущення цього у майбутньому. Усвідомити необхідність уживання таких дій для реального утвердження кодексу честі викладача.

20. Рекомендувати адміністрації університету карати студентів за академічну нечесність, а саме:

- *тимчасово позбавляти права відвідувати заняття;*
- *не допускати до іспитів;*
- *оцінюючи знання, ставити оцінку „незадовільно“ за академічну нечесність;*
- *відраховувати з університету.*

21. Не бути мовчазною та безініціативною істотою, сліпим знаряддям у руках керівництва навчального закладу, сміливо висловлювати незалежну думку, боротися за свої громадянські права.

22. Намагатися очистити університетське життя від бруду дрібних злочинів. Це сприятиме вихованню вільного, незалежного фахівця-інтелектуала, який уміє відстоювати свої права і поважає права інших.

23. Проводити роз'яснювальну роботу серед студентів про важливість прийняття кодексу честі для формування фахівця нової доби, для справжньої розбудови демократичного суспільства.

24. Солідаризуватися із найкращими студентами, щоб спільно побудувати таку вищу школу, якою ми хочемо її бачити: без корупції, хабарництва, нескінченних дрібних злочинів.

Кодекс честі викладача ухвалюють на загальних зборах колективу з ініціативи педагогів, а не під тиском керівництва.

Бібліотека газети

МІОК

Національний університет «Львівська політехніка»

Запрошуємо

на читачьку конференцію
«Історія-розмова про майбутнє»
за участю головного редактора
газети «День» Лариси Івшиної

Національний університет «Львівська політехніка»,
вул. С. Бандери, 12

17 листопада 2010 р. о 14.00
Актова зала головного корпусу, 2 поверх

Дієсно на 2 особи

ПРОЕКТ

Кодекс чести студента

1. Визнавати верховенство закону.
2. Творити добро, ставитися до всіх так, як хочу, щоб ставилися до мене.
3. Оволодіти спеціальністю і бути корисним суспільству.
4. Пишатися тим, що є студентом університету (академії).
5. Гордитися своїми викладачами, які із натхненням передають свої знання, свій фаховий досвід і з радістю йдуть назустріч студентам.
6. Усвідомлювати необхідність щоденної праці для кращого опанування спеціальністю.
7. Усвідомлювати себе в команді, мати спільні цілі, відчуття єдності.
8. Не приймати імпульсивних рішень у стосунках із товаришами по навчанню і викладачами.
9. Не допускати пихатости. Бути справедливим і вимогливим до себе і товаришів по навчанню.
10. До викладачів і товаришів по навчанню ставитися ввічливо і доброзичливо.
11. Виробляти в собі уміння інтенсивно працювати.
12. Поважати чужу думку (товаришів по навчанню, викладачів наставників та ін).
13. Бути зібраним, охайним, підтримувати гарний зовнішній вигляд.
14. Визнавати, що лідером групи повинен бути наймудріший і найбільш творчий студент із відповідними вродженими здібностями.
15. Позбуватися таких вад, як зарозумілість, жадібність, нетерпимість, впертість, що шкодять фахівцю в умовах ринкової економіки.
16. Позбутися хибного трактування колективізму під час контрольної роботи, модуля, заліку, іспиту.
17. Не списувати під час написання контрольної роботи, модуля, складання заліку, іспиту.
18. Не надавати допомоги у здійсненні акту академічної нечесності.
19. Не займатися фальсифікацією чи вигаданням наукової чи навчальної інформації.
20. Не викрадати і не купувати тестів, екзаменаційних білетів, комп'ютерних програм.
21. Не використовувати неправильну дослідницьку інформацію.
22. Не використовувати особистих стосунків для підвищення оцінки або отримання якихось привілеїв (балів, кредитів тощо).
23. Не користуватися ні платною, ні безоплатною допомогою викладача на заліку чи іспиті.
24. Не копіювати в інших студентів звітів, лабораторних робіт, історій хвороби, комп'ютерних програм тощо.
25. Працювати у студентській раді чести з питань невідповідної академічної поведінки (купівля заліків, іспитів, списування, негідна поведінка, алкоголізм, наркоманія тощо).
26. Виробити в собі солідарність із кращими викладачами у боротьбі за освітні цінності для реалізації корпоративної культури.
27. Схвалювати прийняття кодексів чести знизу догори, замість звичної системи керування — згори донизу.
28. Не бути рабом обставин, не боятися викладачів і керівництва університету (академії), усвідомити, що викладачі працюють заради студентів, що ВНЗ надає освітні послуги і відповідає за якість і формування нас як фахівців.
29. У своїх вчинках дотримуватися чинного законодавства.
30. Оволодівати новітніми досягненнями своєї професії, щоб принести найбільшу користь суспільству.
31. У стосунках із представниками інших професій (студентами) дотримуватися професійних етичних норм, а також чекати цього від інших.
32. Зобов'язуюся діяти відповідно до норм цього кодексу чести, високо нести честь, гідність і благородні традиції своєї професії, високим професіоналізмом та зразковою поведінкою підвищувати її авторитет у суспільстві.
33. Не дозволяти собі вчитися абияк і поводитися негідно студента ВНЗ.
34. Намагатися жити так, щоб людям, які мені близькі, було добре.
35. Перш ніж звернутися до людини, усміхатися їй, адже добрі відносини починаються з усмішки.
36. Навчитися радіти не лише своїм успіхам, але й успіхам товаришів по курсу.
37. Ніколи нікому не заздрити і не зводити наклепи — це озлоблює людей і руйнує їхні відносини.
38. Намагатися прийти на допомогу товаришу, не чекаючи, поки він про це попросить.
39. Не поспішати звинувачувати когось, якщо мені погано. Учитися самому долати труднощі.
40. Цінувати студентську дружбу.
41. Ставитися до людей так, як я хочу, щоб вони ставилися до мене.

Кодекс чести студентів ухвалюють з ініціативи студентів на загальних зборах.

наш календар

16 листопада — День працівників радіо, телебачення і зв'язку.
17 листопада — Міжнародний день студентів.

Пам'ятні дати

- 12.11.1840** — народився Рене Франсуа Огюст Роден, геніальний французький скульптор.
12.11.1889 — народився Остап Вишня, талановитий український сатирик і гуморист.
12.11.1929 — народився Зіновій Красівський, український поет і громадський діяч.
12.11.1967 — у Нью-Йорку розпочав роботу Перший світовий конгрес вільних українців.
13.11.1793 — помер український письменник, освітній і церковний діяч, професор Києво-Могилянської академії Ігнатій Максимович.
13.11.1803 — у підземній в'язниці на Соловках помер останній кошовий Запорізької Січі Петро Калнишевський.
13.11.1840 — народився Клод Моне, французький художник-імпресіоніст.
13.11.1922 — Бі-Бі-Сі розпочала свої радіопрограми.
13.11.1923 — помер Іван Липа, український письменник і громадський діяч.
14.11.1716 — помер Готфрід Вільгельм Лейбніц, німецький вчений, математик і філософ.
15.11.1630 — помер Йоганн Кеплер, німецький астроном, який відкрив три закони руху планет.
15.11.1912 — народився Андрій Малишко, український поет.
15.11.1952 — помер Василь Кричевський, знаний український маляр, архітектор, графік.
16.11.1717 — народився Жан Лерон Д'Аламбер, французький філософ, математик і просвітитель, один із засновників диференціальних рівнянь.
16.11.1878 — народився Михайло Парашук, український скульптор, один з авторів пам'ятника А. Міцкевичу у Львові.
16.11.1924 — відбулася перша в Україні радіопередача з Харкова.
16.11.1952 — померла Соломія Крушельницька, всесвітньовідома українська оперна співачка.
17.11.1784 — засновано Львівський університет.
17.11.1899 — народився Григорій Косинка, український письменник.

Вітаю з Міжнародним днем студента!

Українські студенти — наша юна інтелектуальна еліто! Ви посіли чільне та відповідальне місце у творенні молоді Української держави. Вам завжди притаманні такі важливі й значущі риси як патріотизм, волелюбність, нетривіальний погляд на довколишній світ, новизна й незаангажованість думки, соціальна активність, оптимізм та палке бажання долучитися до розбудови держави. Ви — наша світла надія на майбутнє, потужна рушійна сила, що невдовзі прийде на зміну старшому поколінню і стане важливим чинником соціально-економічного розвитку країни та духовного зростання українського суспільства.

Водночас ми розуміємо проблеми, з якими стикаються наші випускники, залишаючи стіни рідних університетів. Це, передусім, — працевлаштування. Адже не секрет, що чимало молодих людей змушені йти працювати не за фахом. Це викликає у них зневіру й соціальну апатію, збайдужіння до суспільних процесів. Тому вкрай важливо зараз розробити і впровадити виважену й перспективну державну молодіжну програму, в якій на чільному місці мають бути питання державного забезпечення випускників першою роботою за фахом. Ми повинні критично переглянути й оновити діяльність органів студентського самоврядування, скерувавши їх у русло докорінного поліпшення якості навчання у вищій школі, розв'язання найнагальніших проблем студентства, посилення відповідальності й захисту інтересів та прав молодих людей.

Дорогі студенти! Сьогодні, як ніколи, зростає попит на вищу освіту, на сучасні професії, пов'язані з новітніми наукомісткими технологіями, що витребувані на ринку праці. Тому перед вами постає відповідальне завдання — витворити, насамперед, свою особистість — творчо мислячу, прагнучу пізнавати незвідане, спроможну поставити перед собою досяжну мету і неодмінно домогтися її. Саме таким має бути кредо сучасного студента. Коли великого філософа Аристотеля запитали, як учням досягнути успіхів у навчанні, він мудро відповів: „Наздоганяти тих, хто попереду, і не очікувати тих, хто позаду!“.

Ваші руки, знання, талант і молодеча енергія необхідні Україні, а ваш патріотизм, почуття громадянської і людської гідності — надійна запорука її інтелектуального, культурного й економічного розвитку, демократичного прийдешнього в родині європейських націй.

Зичу вам невичерпного творчого натхнення, наполегливості та успіхів у всіх добрих починаннях! Нехай здійсняться ваші мрії та життєві й професійні плани! Нехай молоді серця наповняться святковим настроєм і радістю. Щастя вам, злагоди й любови.

Юрій БОБАЛО,
ректор Національного університету
„Львівська політехніка“,
голова Ради ректорів Львівщини, професор

на шляху до громадянського суспільства

Простір для неформальної освіти

→ Початок на 2 с.

Розмовляємо з Оксаною Андрусак, президентом ЕМП-Україна:

— Оксано, розкажіть про роботу 65-ї сесії ЕМП?

— Під час сесії працювало 15 комітетів по півтора десятка людей із

різних країн у кожному. Тематика була досить широкою: від проблем свободи преси, торгівлі людьми й дискримінації національних меншин до гуманітарних криз (землетрус на Гаїті) й економічних питань (як-от, доцільність реформи „Базель-3“). Загалом увагу сфокусували на тому, що Європа має бути зв'язана не тільки економічно та політично, але й усвідомленням важливості питань соціального комфорту життя, соціального розвитку й соціальної відповідальності — з боку як держави, так приватного сектора й окремої людини. Саме таке розуміння є запорукою стабільного майбутнього.

Окрім роботи, була й культурно-розважальна програма: Євроконцерт у Львівській філармонії, а 30 жовтня, в день Генасамблеї, учасники сесії зробили спробу побиття світового рекорду Гіннеса у категорії „Найбільша кількість людей, які одночасно беруть участь у змаганнях із армреслінгу“.

Це відбулось у конференц-залі готелю „Дністер“ (де проживали делегати), із залученням львів'ян і гостей міста. Після затвердження та реєстрації рекорду молоді парламентарі отримують сертифікати про участь у побитті світового рекорду. Словом, ми зробили все, щоб перебування в Україні надовго запам'яталося нашим закордонним колегам.

— Як виглядає робота делегатів?

— За місяць-півтора до сесії вони отримують теми, перелік джерел. Тож в ідеалі мають приїхати на форум підготовленими. Цікаво, що на другий день роботи у комітети запрошують

експертів. Цього разу це були представники Міжнародної організації міграції, Французького культурного центру у Львові, Інституту масової інформації тощо. Важливо, що в основі роботи комітету лежить принцип консенсусу: якщо хоча б одна людина не погоджується з якимсь твердженням, воно не ввійде у підсумковий документ — резолюцію. Власне, кожен комітет представляє й захищає свою резолюцію на Генасамблеї, а учасники сесії голосуванням підтримують (або не підтримують) її. Загальним же підсумком роботи сесії є буклет резолюцій.

— Свої напрацювання ЕМП, здається, надсилає дорослим європарламентарям?

— Так, надсилаємо їх тим парламентарям, які пропонували нам теми для обговорення, і в Раду Європи. Також інформуємо наших партнерів, надсилали інформацію й українським профільним міністерствам. Не всі наші ініціативи знаходять втілення, але деякі європарламентарі беруть до уваги. Крім цього, фокус-групи (експертні групи) ЕМП у

разі потреби розробляють для парламентарів пропозиції щодо молодіжної політики.

— **Оксано, Ви давно в ЕМП. Як оцінюєте його еволюцію в Україні? Які здобутки він має?**

— У перші роки членами організації переважно були люди, які навчалися в Києві. Спершу осередок провів у столиці регіональну сесію, а у 2006-му — міжнародну, першу в Україні (53-тю сесію ЕМП). Це було велике досягнення. І ось тепер ми організували засідання у Львові.

Львів є найстарішим регіональним осередком ЕМП в Україні: свого часу делегація зі Львова їздила на сесію у Великобританію, тут проводились регіональні сесії. Нині в місцевому осередку є студенти ЛНУ ім. І. Франка, Політехніки, УКУ, Комерційної академії; найактивніші — Олег Плахтій, Христина Дзьоба, Маріанна Михайлюк. Ефективно працюють й осередки в Сумах, Харкові, Сімферополі, Кіровограді, Миколаєві, Хмельницькому. Щороку у заходах ЕМП-Україна беруть участь від півтисячі до тисячі осіб (у загальноєвропейському масштабі — 10 — 12 тисяч). В активі — до сотні осіб. Саме вони беруть участь у заходах за кордоном й організують акції в Україні. Завдяки активній діяльності маємо можливість масштабніше представляти нашу державу за кордоном: якщо у 2004-му квота нашої країни на міжнародних сесіях становила 4, то зараз 8 — 9 делегатів.

— **Чи вдається формувати позитивний імідж України в Європі?**

— Більш, ніж впевнена, що вдається. Дехто з іноземців знає про Україну, дехто тільки чув — тож наші делегати завжди намагаються репрезентувати країну й себе з найліпшого боку.

— **А як можна долучитися до організації? Яким критеріям треба відповідати?**

— Спершу слід заповнити аплікаційну форму (вона є на сайті www.eup-ua.org), написати мотиваційний лист, надіслати його в наш Департамент людських ресурсів, пройти співбесіду. Після відбору залучаємо людину до організації чи проведення якоїсь події (сесії, семінару, тренінгу), і якщо ця особа бере участь у заході, то стає членом ЕМП. Долучитися до організації легко, а пройти відбір на міжнародну подію складніше. Щоб долучитися до ЕМП, молода людина повинна бути активна, комунікабельна, освічена, хотіти працювати, знати іноземні мови (у ЕМП дві офіційні робочі мови — англійська і французька).

Минулого року ми провели всеукраїнський тур 25-ма містами — презентували ЕМП в університетах і гімназіях. Незабаром реалізуватимемо програму „ЕМП у школі“. Завдяки ЕМП молодь може отримати певні навички, знання про європейські структури, покращити рівень англійської. Це важливо, адже ці люди згодом долучаться до процесів демократичного розвитку країни. ЕМП — це чудовий простір для неформальної освіти для тих, кому замало традиційного навчання.

— **Що дає молодій людині участь в ЕМП?**

— Члени ЕМП здобувають досвід роботи над стратегічними документами, вчать працювати в команді, шукати і знаходити компроміси та взаєморозуміння, пізнають культуру інших націй. Спілкування будується на принципах толерантності, взаємоповаги, і це дозволяє усвідомити, що всі — рівні, стирає кордони між нами. І врешті такий досвід сприяє кар'єрному й особистому зростанню індивіда. Так, „випускники“ ЕМП згодом успішно реалізують себе в структурах, які сприяють розвитку стосунків між країнами на паневропейському рівні.

Розмовляла Ірина ШУТКА

студентська творчість

Відкрий для себе „Таємниці моєї країни“!

Впродовж тижня, від 4 до 11 листопада, в 226 авд. головного корпусу Львівської політехніки діє виставка робіт учасників фотоконкурсу „Таємниці моєї країни“, яку проводить газета „Аудиторія“ спільно з Колегією та профкомом студентів і аспірантів Львівської політехніки. Виставка приурочена до Дня газети та Дня студента.

Світлини на конкурс подало сімнадцятеро студентів-політехніків. Фотографи представили свої роботи у шести жанрах:

портрет, урбаністика, натюрморт, макрозйомка, пейзаж та сюжетне фото.

Роботи конкурсантів оцінювало професійне журі, а також відвідувачі виставки, які своїми голосами визначили володаря призу глядацьких симпатій.

Урочисте закриття фотовиставки „Таємниці моєї країни“ та нагородження переможців конкурсу відбудеться сьогодні о 15 годині. Запрошуємо всіх конкурсантів та їхніх прихильників.

Н. П.

коротко

В УКУ розпочинається навчальна програма „Богослов'я для життя“.

Тричі на тиждень її учасники слухатимуть такі курси, як „Введення в богослужіння Церкви“ (про історію виникнення і розвиток богослужінь, літургійну традицію Церкви), „Богослов'я християнських свят“ (про значення та історію свят, насамперед Різдва) та „Введення в християнство“ (про суть християнського вчення і найбільш поширені міфи про християнство). Програма триватиме з 15 листопада до кінця року.

В Івано-Франківську презентували збірник „Діяльність підпілля ОУН на сході України“.

У виданні зокрема йдеться про діяльність підпілля ОУН-УПА на Сумщині; на основі документів доведено існування мінімум чотирьох окружних проводів ОУН в регіоні (на противагу усталеній думці, що націоналістичне підпілля діяло лише на заході України). Книжку видав Східноукраїнський дослідницький центр „Спадщина“.

У місті Лева збиратимуть книги, ігри, іграшки (та кошти на їх придбання) для дітей із малозабезпечених сімей, дітей-сиріт, дітей з особливими потребами.

Збір проведуть у рамках міні-фестивалю „Осінній !!ФАРТ!!овий бал“. Акція триватиме до 16 грудня за адресою вул. Шпитальна, 10.

У Львові відбувся молодіжний форум „Дружні регіони у серці Європи“.

У ньому взяли участь школярі зі Львівської області, Тюрингії (Німеччина), Республіки Польща, Пряшівського та Жилінського Краю (Словаччина). У рамках заходу відбулася презентація регіонів-партнерів, конкурси, вечір знайомств, екскурсії, фотоквест у центрі міста.

За матеріалами інформаційних агенцій

український родовід

Для великого загалу політехніків (і не тільки) — Роман Брилинський — відповідальний секретар Приймальної комісії Львівської політехніки. А ще — доцент кафедри автоматизації теплових і хімічних процесів Інституту енергетики та систем керування, співає у Народному хорі „Орфей“

Єднає їх палка до музики любов

Саме стільки знала про Романа Богдановича і я. Та одного дня він відкрився ще однією, зовсім несподіваною для мене, гранню свого життя. І мені подумалося: чи не розминувся він зі своєю професією?

— Гадаю, що ні, — усміхається своєю привітною усмішкою Роман Богданович. — Я радше потягнувся за батьком, який викладав в Політехнічному інституті на кафедрі теплотехніки та теплових електричних станцій. А музика в нашій родині — це наче цілюще джерело, що нуртує з глибоких надр землі, і цей дар Бог дав нашій родині вже давно. Так, мій прадід по маминій лінії — парох села Денисів на Тернопільщині, композитор, громадський і культурно-освітній діяч Йосип Вітошинський, — був організатором і диригентом сільських хорових колективів та оркестрів, засновником першої диригентської школи в Галичині. Родичка моєї мами — славетна українська співачка Соломія Крушельницька. Дід Михайло Брилинський на своїй ливарні перед Другою світовою війною виготовляв побутові й артистичні вироби, дзвони різної ваги та розмірів, грав на скрипці і на слух умів „довести“ її до звучання у належному тоні. Мати викладала музично-теоретичні предмети у Львівській середній спеціальній музичній школі-інтернаті імені Соломії Крушельницької. Відповідно, під її акомпанемент ми, діти, часто музикували. Вона знає дуже багато пісень, балад, коляд, гаївок. Разом з батьком і моїми братами їх можна було почути на багатьох патріотичних концертах. Свій шлях у музиці батько

Роман Брилинський з дружиною Галиною, внучкою Салею-Софією, сином Максимом і невісткою Котоно

розпочав сімнадцятирічним юнаком: грав на скрипці в оркестрі Львівської опери, згодом закінчив два курси Львівської консерваторії за класами скрипки і диригування. У Політехніці він понад 25 років був концертмейстером (перша скрипка) симфонічного оркестру, керував хорами у школах Миколаєва та Старого Села. Мої молодші брати — Тарас і Орест — теж професійні музиканти. Тарас, до речі, також — політехнік: здобув фах інженера.

...Так уже стелиться доля, що й дружина Романа Брилинського — Галина Брилинська-Блажкевич — лавреат Всеукраїнського (перша премія 1979 року) конкурсу піаністів ім. М. Лисенка, кандидат мистецтвознавства, професор кафедри спеціального фортепіанно Львівської національної музичної академії ім. М. Лисенка. Любов до музики вона прищепила й синам — Остапові та Максимові. Остап — випускник Львівського національного медичного університету ім. Д. Галицького, практикуючий хірург, закінчив студію при Львівському музичному

училищі ім. С. Людкевича за класами кларнету і саксофону. Максим, досягнувши вершин скрипкової майстерності (лауреат багатьох престижних міжнародних конкурсів), працює в оркестрі Віденської філармонії та опери. Разом з дружиною, клавесиністкою Котоно (японкою) виховують донечку, яка, очевидно, колись теж піде слідами своїх батьків. Старший внук Марко дуже радо навчається у студії при Львівському музичному училищі ім. С. Людкевича за класом фортепіано.

— Романи Богдановичу, не може бути, щоб у Вас не було музичної освіти...

— Є, звичайно. Мені ще у дошкільному віці подобалося слухати симфонічні оркестри у Львівській філармонії. Разом з братами співав дитячі пісеньки, колядував у родинному колі. Оцінивши мої музичні можливості, батьки віддали мене на навчання за класом скрипки до студії при Львівській консерваторії. Правда, музиканта з мене не вийшло, бо мені більше подобалися точні науки. Закінчивши

школу із золотою медаллю, подався до Політехніки.

— Маючи творчі замилування, мабуть, швидко пірнули в музичний світ Політехніки...

— Так. Не раз на „Весні політехніка“ співав у хорі, яким керував мій батько і акомпанувала на фортепіано мама. Разом з батьком, братом Орестом грав на скрипці у складі струнного квартету, а також у симфонічному оркестрі. На жаль, незабаром оркестр розпався. Тоді ми створили родинний ансамбль: батько грав на скрипці, Тарас — на органі і синтезаторі, Орест — бас-гітара, я — ударник. Ми співали українські народні, заборонені тоді стрілецькі й повстанські пісні, виконували українську та західну естраду. А вже коли працював у Політехніці, знову захищав честь рідного факультету на „Весні політехніка“ у складі чоловічого камерного хорового секстету (згодом долучив до „Весні“ своїх синів — кларнетиста Остапа та скрипаля Максима), співав у відомому університетському вокальному ансамблі „Аколада“.

— Як потрапили в „Орфей“?

— Моя зустріч з „Орфеєм“ була неминуча. За сприяння доньки першого диригента Петра Гудза, піаністки Оксани, на одній із наших спільних зустрічей було визначено моє амплуа як першого тенора. Повноцінним членом цього славного товариства став уже будучи кандидатом технічних наук, доцентом, заступником декана теплотехнічного факультету Львівської політехніки.

Спілкувалася
Катерина ГРЕЧИН

фестиваль

Завершився ювілейний міжнародний кінофестиваль „Молодість“. Головну нагороду вперше за останні 20 років виборів український фільм „Щастя моє“

Найбільша кіноподія України

Цієї осені Київський кінофестиваль „Молодість“ святкував 40-річчя. Впродовж першої половини свого існування „Молодість“ була плацдармом для молодого кіно колишніх радянських республік, під час другої фестиваль розвивався як міжнародний.

Цього року серед головних програм були: Панорама українського кіно 2009/2010, XL Молодість: Ретроспектива річниці, Нове французьке кіно, Німецький бульвар, Скандинавська Панорама, Ретроспектива фільмів П'єра Етекса та Еріка Ромера, ночі короткого метра та чимало інших добірок. Протягом десяти фестивальних днів, від 23 до 31 жовтня, показано майже 300 фільмів!

Ювілейну „Молодість“ відкривали відомі французькі актори Софі Марсо і Крістофер Ламберт. Журі очолив також француз — режисер Марк Каро. Всі конкурсні покази та позаконкурсні програми відбувалися в кінотеатрах „Київ“ та „Жовтень“, а церемонії відкриття і закриття фестивалю — в Національній опері ім. Т. Шевченка.

Головну нагороду „Молодісті“ вперше виборів український фільм „Щастя моє“ (режисер Сергій Лозниця, Україна — Німеччина — Нідерланди). Це також перший український фільм, який потрапив до конкурсної програми Каннського кінофестивалю.

У конкурсній програмі „Панорама українського кіно 2009/2010“ головний приз здобув фільм „Я пам'ятник собі“ (режисер Дмитро Тяжлов, Україна). Приз глядацьких симпатій отримав фільм „Звуки шуму“ (режисери Ола Сімонссон, Йоханнес Штерне Нілссон, Швеція — Франція). Найкращим студентським фільмом стала стрічка „Я, Гельмут“ (режисер Ніколас Штайнер, Німеччина), а захоплювальний диплом від журі має фільм „Ось і я“ (режисер Сімлер Балінт, Угорщина).

У номінації „найкращий короткометражний фільм“ нагороду розділили дві стрічки: „Пригноблена більшість“ (режисер Елеонор Пур'я, Франція) та „Дівчина Як Я“ (режисер Роуланд Джобсон, Великобританія).

Софія МАТВІЇВ

ініціатива молодих

Сміливе й чесне кіно про тих, хто поруч

Криза — кіна не буде! Однак ініціативна група молодих українських режисерів вирішила інакше: буде, нехай коротке, нехай безбюджетне, але наше, ідейне і різноманрне. Обмеженням для них стали не гроші, а три умови: фільмувати в Україні, фільмувати про сучасне життя і про простих людей. Результат задумки вилився у проєкт, котрий отримав дещо провокативну назву — „МУДАКИ. Арабески“. Подивитися, що з того вийшло, можна у Львівському палаці мистецтв востаннє нині, купивши за 10 гривень квиток на сеанс

В офіційному Маніфесті авторів проєкту зазначено, що мудаки — це люди, які йдуть хибним шляхом і вперто витрачають свої зусилля на марноту марнот. Однак, як вважає режисер Юлія Шашкова, автор „П'ятниці“ й „Бабусі“, „мудацтво — це не обов'язково щось робити, можна нічого не робити і бути мудаком“. І справді, герої з „П'ятниці“ не проявляють ані садизму („Глухота“), ані мазохізму („Кончена“), ані бездушної підлости („Бабуся“), вони лише на кухні бездумно лузають соняшникове на-

сіння, довго й монотонно... А хлопець з „MMS“ увесь час, допоки їде у трамваї, втуплений у непристойне зображення на мобілці. Просто мудацтво є соціально-культурною хворобою, яка точить наше суспільство і має різні форми вияву. Мета ж проєкту — за допомогою 14 кінометражов звернути увагу на це, а також показати добрий приклад режисерам-початківцям, що головне — бажання знімати, бо вправно знята навіть коротка стрічка знайде своїх прихильників і спонсорів, що дасть шанс робити велике кіно.

Попри беззаперечні плюси цього проєкту, вимальовуються в ньому і деякі недоліки: недостатньо мати геніальну ідею, треба вміти її й геніально втілити. Для цього потрібні, як мінімум, обдаровані актори (їх у „Мудаках“ не густо), які б уміли говорити по-українськи природно, а не дерев'яним безбарвним голосом, які б невимушено грали, а не позували перед камерою. І, як максимум — не нудні, незатягнуті сценарії, які б вміло зафільмували професійні кінооператори.

Наталія ЯЦЕНКО

коротко

У галереї „Зелена канапа“ експонується п'ята персональна виставка вітражів Наталі Гайдаш „Погляд крізь серце“. Представлено 18 нових творів, виконаних у авторській інтерпретації техніки тіфані. За словами Наталі Гайдаш, її виставка не лише про почуття закоханих, а й про те, як художник сприймає, пропускає через себе все, що бачить. Виставка триватиме до 21 листопада.

У Центрі міської історії Центрально-Східної Європи відкрито виставку „Самотність-присутність“, що охоплює живопис, скульптуру, відео, анімацію та соціальну фотографію зі Львова, Берліна та Нью-Йорка. Комплексна програма 10-ти тижнів виставки про самотність — це триденний творчий семінар для молодих архітекторів, освітньо-виховна майстерня для дітей віком 10 — 14 років, міждисциплінарна полеміка про самотність, презентація науково-поетичного альбому „Самотність“ видавництва Києво-Могилянської академії „Дух і Літера“ та ин.

Концерт відомого гітариста-віртуоза Енвера Ізмайлова, який відбувся 5 листопада, став одним з ексклюзивів концертного сезону у Львівській філармонії. В руках музиканта гітара звучала щоразу інакше: іноді як старовинна лютьня, часом як східний народний інструмент, а то як сучасна електронна установка.

XIV Міжнародний осінній салон „Високий Замок“, який триватиме місяць, відкрито у Львівському палаці мистецтв у неділю, 7 листопада. На виставці представлено майже всі жанри мистецтва: живопис, скульптуру, графіку, кераміку, ткацтво... У рамках Осіннього салону — акція „Український плакат у Львові“ й виставка одного з метрів живопису Олексія Шатківського. Серед нововведень — відсутність премій, але вручення дипломів найкращим мистцям.

За матеріалами інформагенції

таланти політехніки

„Poliphonia“ — в програмі
„Світлиці“

Світлина Тетяни Пасовин

Нещодавно ми мали величезну насолоду переглянути передачу „Світлиця“ на львівському телебаченні, героєм якої був камерний оркестр „Poliphonia“ Національного університету „Львівська політехніка“.

Колектив створено торік з ініціативи ректора університету професора Юрія Бобала при Народному домі „Просвіта“ з наміром відродити славетний колись народний симфонічний оркестр Львівської політехніки. Його очолив молодий керівник Назар Яцків.

Формується камерний оркестр зі студентів і викладачів Львівської по-

літехніки. Він виконує складні класичні і сучасні твори, виступає на багатьох концертах у Політехніці та за її межами, про що „Аудиторія“ не раз уже писала. А тепер побачити і почути талановитих політехніків змогли численні телеглядачі. Багатий репертуар, майстерність виконання, цікава режисюра (виступ на фоні мистецьких шедеврів та інтер'єру головного корпусу Львівської політехніки, дбайливо оформленого подвір'я), гадаємо, не залишила байдужим жодного шанувальника мистецтва. Bravo, бравісимо!

Марія БУЦМАНЮК

нова літ-течія

Чим живуть молоді поети?

Вони пишуть вірші і наважують-ся показати їх світові. З кількох листків у шухляді, рядочків на компі, думок у голові виросла ціла формація молодих людей, які нині творять українську поезію та активно презентують свою творчість в усій Україні.

Автор і організатор літературно-музичного фестивалю „Sevata“, співочільниця Гутірки українських поетів та засновниця літературного порталу української поезії sevata.uaforums.net Оксана Яблонська каже про себе: „Можу словом приголубити, вколоти чи вбити. Коли прийде час, не вагаючись, візьму зброю до рук і не схиблю. Безжална до мату і зрадників“.

Ідея організувати різношерсту братію поетів та інтелектуалів в одне виникла в неї кілька років тому. Наприкінці жовтня Гутірка українських поетів збиралась на традиційний фестиваль поезії вже вшосте. Однією з особливостей їхніх поетичних вечорів

є участь бардів, що виконують співану поезію. Формація має свою електронну бібліотеку, а нещодавно презентувала перший козацький календар за участі автора Віталія Січкаччука. Для учасників Гутірки характерна непосидючість та непередбачуваність, тому

книжкова полиця

Літературні розвідки
Василя Габора

Нова книга Василя Габора називається „Від Джойса до Чубая“. Це есеї, літературні розвідки та інтерв'ю. Її видала ЛА „Піраміда“ у книжковій серії „Приватна колекція“.

— Тут зібрано розвідки про те, хто вперше писав про Джойса і перекладав його українською, про журнал „Скриня“ і тих, чії праці там видавали, про Василя Левицького, Андрія Содомору, Ніну Бічуню, Василя Семенюка, Михайла Барабаша, Андрія Кіся, про багатьох інших достойних людей та літературне обличчя сучасного Львова, — розповідає сам письменник.

Книжка є підсумком багаторічних спостережень і роздумів Василя Габора про літераторів минулого і сучасності: це світ його мистецьких зацікавлень, який існує між двома полюсами — Джеймсом Джойсом і Грицьком Чубаєм, Дубліном і Львовом. Вона розділена на три частини: „Проза нової генерації і мій Львів. Літературний і мистецький“, „Літературні розвідки: від української джойсіани до „Скрині“, „Приватна колекція“ і літературна творчість“.

Софія МАТВІЇВ

вони часто подорожують, виставляють свої твори на конкурси, знайомляться з іншими авторами, презентують свої збірки. Ось уже кілька років поспіль кожної весни та осені поети та барди з'їжджаються звідусіль, щоби впродовж кількох днів поділитися досвідом та презентувати свою творчість. Зустрічаються найчастіше в Києві, Львові, Тернополі, проводячи літвечори на фестивалях, у музеях, книгарнях.

До Гутірки належать сотні імен — Ганна Осмоловська, Ірина Марковська, Катруся Матвійко, Костя Балицький, Вікторія Остах, Володя Осипенко, Дмитро Княжич, Наталка Клименко, Оксана Шафаревич, Оксана Яблонська, Тарас Малкович, Ганна Осадко, Ірина Шувалова, Олег Короташ, Оксана Самара, Олена Багрянцева, Олесь Корж, Павло Вольвач, Роман Скиба, Сергій Пантюк, Юля Смаль та багато інших. Ти можеш бути серед них!

Софія МАТВІЇВ

до дня студента

Свято наближається... Ви готові до нього? А що готуватися? Побільше харчів, алкоголю, музики — а далі язик розв'яжеться. Досвід таких „забав“ у нас є, але ж можна все зробити инакше! Організуємо студентське свято так, щоби було цікаво і весело, щоб опісля голова боліла хіба від кількості позитивних вражень. Допомогти нам у цьому погодився Михайло Гузаревич, журналіст, а поза тим — тамада з п'ятирічним стажем, кавеєнник і актор народного театру сатири „Під мостом“, аеродизайнер

Вечірки на всяк смак

Тематичні, не класичні

— Тепер у моду входять вечірки тематичні. У їхньому форматі можна зробити і корпоратив, і день народження, і весілля, і День студента. Такі вечірки прийшли до нас (на зміну класичним і подібним одна на одну) із США та Європи. Суть такої вечірки зводиться до п'яти компонентів. Перший — їжа й алкоголь. Другий — музика, третій — розважальна частина. Ну, і четвертий та п'ятий — дизайн і костюми. Для мене останнє — найважливіше. Коли людина готується до вечірки заздалегідь, робить костюм, то на вечірці вона однозначно захоче на всі сто відпочити і продемонструвати себе. Найбільші вороги будь-якої вечірки — це „понти“ („не хочу робити костюм, я вам не клоун“) і комплекси (сором'язливість). Якраз виготовлення костюма власноручно нейтралізує їх. Чим більше людей приїде в костюмах, чим більше з них зуміє увійти в образ, тим вечірка буде веселішою.

Особливість тематичних вечірок у тому, що люди не впиваються так, як на звичайних застіллях. Дійство починається о шостій вечора, закінчується опівночі. Якщо все відбувається активно і жваво, то люди дивуються, куди подівся час.

Гламур і „стьоб“

— Я робив бургер-паті. Основне завдання було перевдягнутися в німецький одяг. На столі були ексклюзивні страви — запечені свинячі гомілки, перепілки до пива, звучала німецька музика. Ще ми робили піонер-паті. Костюми організували за два дні — роздрукували на папері формату А2 плакати, з червоної атласної тканини зробили галстуки, повіризали зірочки. Цей варіант вечірки добрий для студентів з погляду бюджету, оскільки можна брати найдешевші страви: ми застелили газетою стіл і виклали на нього сосиски, гірчицю в баночці, зробили відомий у радянські часи салат із плавлених сирків, майонезу і яєць, просто нарізали капусту, оселедець... Горілку тримали під столом, оскільки „ми піонери і не п'ємо“, вибрали музику із радянських фільмів і мультиків.

Ще одну вечірку робили для людей, які не мають особливих комплексів і здатні відрізнити сміх від гриха: хлопці перевдягалися у дівчат, а дівчата — у хлопців. Основною фішкою травесті-паті був гламур — блискітки, стрази, пір'я. У ній брали участь люди, які розуміють, що це просто жарт і перевтілення в іншу роль, а, отже, відпочинок.

Більше фруктів, менше алкоголю

— Є вечірки, які потребують коктейлю. До деяких коктейлів входить шість-сім дорогих складників. Для студентів відомі дешевші варіанти. Для цього потрібно зайти в інтернет, вибрати кулінарний сайт і задати у пошук „коктейль“. А мені й моїм гостям смакують крешони: основа — багато найрізноманітніших фруктів, порізаних і вистояних у горілці, в які вливаємо шампанське. Мені подобається подавати крешон у великому кавуні. Студентський варіант — усе покласти у велику каструлю. Даю гарантію, що сильного похмілля не буде. Якщо крешон заміцний, можна його розвести будь-яким соком, крім томатного. Я люблю розводити березовим.

Головне — фантазія!

— Якщо вечірка нагадує весільну забаву, коли півтори години за столом, півтори — танці, то їжу повинні подавати на великих тарілках. Добре в одній кімнаті накривати стіл, а у другій влаштовувати танці. Якщо приміщення велике, то робимо фуршетні столи і дискотеку нон-стоп, яка перебивається конкурсами. До кожної тематики має бути свій конкурс, головне — фантазія. Окрім цього, для тематичної вечірки інколи вигадується сценарій гри, який від самого початку і до кінця залишає вас у напрузі. Так, за мотивами гри „Мафія“ перед входом на вечірку всім роздають ролі. І весь вечір — це спілкування, намагання дізнатися, хто ким є — під кінець забави „карти“ розкриваються. А взагалі, п'ятдесят відсотків вечірок, що відбуваються в нас на тему „Америка 30-х років“ — це віскі з льодом, сигари, костюми в смужечку, дівчата з великими високими зачісками, музика стара з платівок, приємна, позитивна...

Як на мене, вечірка студента і вечірка пенсіонера не повинні чимось різнитися. Бо всі теми є абсолютно інтернаціональні й універсальні для будь-якого свята. Таких тем є мільйони, мільярди. Можна прив'язувати їх як до назви країни й національних традицій, так і до часових перетворень у ній. Якщо ж є двоє активних людей-організаторів, які підтримують одне одного і не дають пасувати іншим, то це вже половина успіху майбутньої вечірки.

Наталія ЯЦЕНКО

майстер-клас

Орігамі: доторкнутися до Японії

Минулої середи політехніки мали можливість чимало дізнатися про мистецтво орігамі — складання фігурок з паперу — й повправлятися у ньому. В рамках місяця Японії в Україні в університеті відбулися два сеанси з орігамі.

Захід відбувся під егідою Посольства Японії в Україні, а провела майстер-класи керівник Київського клубу орігамі Лариса Осадчук. Вона цікавиться орігамі вже з півтора десятка років, тож багато знає про історію й особливості цього мистецтва і зуміла зацікавити аудиторію (на першій сеанс завітали студенти прикладної лінгвістики й архітектори) і теорією, і практикою.

Присутні дізналися, що орігамі в Японію „приніс“ один монах з Китаю понад півтора тисячі років, що спочатку воно „оселилося“ в храмах і лише згодом поширилось і стало ознакою освіченості людини. За словами пані Лариси, орігамі — не просто мистецтво, а своєрідна наука (дотримання геометричної точності ліній тут визначальне) і навіть терапія.

— Спершу здається, що зробити фігурку дуже важко, але це не так. Треба просто почати (однак, майте на увазі,

Світлина Ірини Шутки

це вас „затягне“), і зрозумієте, що ви приречені на успіх, — каже Лариса Анатоліївна.

Присутні точно не пошкодували, що прийшли на майстер-клас. Про це свідчили їхні зосереджені, зацікавлені обличчя і радість від перетворення кольорових аркушів на фігурки — скриньчини, листівки, серця, що

б'ються. Саме так, безпосередньо, політехніки змогли „доторкнутися до японської культури“, як влучно зазначив завідувач секції японської мови, доцент кафедри іноземних мов Мирон Федоришин.

**Мистецтво орігамі опанувала
Ірина ШУТКА**

футбол

Зелено-білі перспективи

Попри велику кількість спортивних подій, більшість львів'ян і надалі найбільше хвилює доля львівських „Карпат“.

Останній матч у чемпіонаті з дніпропетровським „Дніпром“ довів, що львівська команда спроможна демонструвати європейський футбол у двобої зі сильними командами. Натомість чергова, вже четверта поразка у Лізі Європи від „Севільї“ з розгромним рахунком 4:0 уже офіційно перекреслила будь-які надії „Карпат“ на продовження боротьби в єврокубках весною.

Цікаво, чому формується саме така ситуація? У матчах із „Шахтарем“, „Динамо“ та „Дніпром“ львів'яни демонструють яскравий і змістовний футбол, щонайгірше програючи з мінімальним рахунком 0:1. А ось на євроарені, після домашньої поразки 3:4 від дортмундської „Борусії“, гра у львів'ян просто не йде. Навряд чи це причина втому, бо в матчах внутрішньої першості

функціональна готовність карпатівців виглядає цілком задовільною. Ймовірно, причини криються в психологічній площині, і, можливо, саме матч з „Борусією“ став тут переломним. Після феєричної перемоги над „Галатасараєм“ „Карпати“ були на підйомі, а ось після поразки від німців щось пішло не так. У матчах з „ПСЖ“ та „Севільєю“ команда діяла начебто непогано, але доконечного бажання перемогти, як у попередніх матчах, уже не було. Що ж, в Європі нам залишається зіграти ще два матчі: вдома — з „ПСЖ“ та на виїзді — з „Борусією“. Ситуація, коли на „Карпати“ вже не тисне будь-яка відповідальність, може позитивно вплинути на команду. І дуже хочеться вірити, що в цьому європейському сезоні „Карпати“ ще здобудуть залікові пункти.

Щодо чемпіонату України, чи то пак Прем'єр-Ліги, то тут позиція „Карпат“ виглядає досить цікавою. Якщо зі львівського клубу не знімуть дев'ять очок за начебто договірний матч із „Металіс-

том“, то „зелено-біла“ команда цілком може претендувати навіть на бронзові медалі цієї першості. Зараз відставання „Карпат“ від третього місця становить тільки 6 очок (у „Металіста“ 31 очко, в „Дніпра“ — 28, у „Карпат“ — 25). Додає оптимізму і той факт, що з усіма лідерами чемпіонату, котрі йдуть попереду „Карпат“, львівська команда вже зіграла. То ж тепер залишається чітко і методично набирати в кожному матчі по три очки, і бронзові медалі будуть цілком досяжні. Перший крок до цього — перемога 14 листопада в домашньому матчі чемпіонату над криворізьким „Кривбасом“.

Хочеться вірити, що мудре керівництво Олега Кононова та незламний бійцівський характер команди зможуть у тандемі породити нові високі здобутки львівського клубу. Тож надія на нові зелено-білі перспективи і надалі живе у серцях львівських уболівальників.

Ігор МИХАЛЕВИЧ

поради лікаря

Як запобігти хворобі та як себе поводити при перших симптомах грипу, розповідає лікар-терапевт поліклінічного відділення 10-ї міської лікарні Тетяна Дробіняк

Як не захворіти на грип?

За даними ВООЗ, цього року очікується циркуляція трьох видів грипу: пандемічного вірусу A/California/07/2009 (H1N1), який вже став для України сезонним, вірусу B/Brisbane/60/2008 і нового для нас грипу A/Perth/16/2009 (H3N2). Активними будуть й збудники інших респіраторних захворювань.

— Треба бути готовими щонайменше до двох хвиль грипу, — наголосила лікар-терапевт. — Перша хвиля захворювань пройде в середині грудня — на початку січня, а друга — в лютому. За результатами ретроспективного епідеміологічного аналізу, на грип та гострі респіраторні захворювання (ГРЗ) цієї зими можуть перехворіти від 6,5 до 7,5 млн. українців.

Варто пам'ятати, що грип передається повітряно-крапельним шляхом і характеризується коротким інкубаційним періодом (від 10 — 12 годин до 7 діб), масовим поширенням, лихоманкою, симптомами інтоксикації та враженням респіраторних шляхів з великою частотою виникнення ускладнень.

Раптовий підйом температури більше 38 градусів (хоча інколи захворювання може перебігати без підвищення температури тіла), біль у горлі, головний біль, фарингіт, кашель, утруднене дихання, біль у м'язах, часом може бути блювота, діарея — основні клінічні характеристики грипу H1N1.

Особливості клінічного перебігу тяжких форм грипу, як розповіла Тетяна Миколаївна, це передусім гострий початок хвороби з гіпертонією, озноб, лихоманка, ціаноз (блідість шкірних покривів), кашель, спочатку помірний сухий зі швидкою негативною динамікою з приєднанням задишки та респіраторної або дихальної недостатності;

часто кровохаркання; катаральні явища; при Rtg дослідженні: обширна однібочна або двібочна пневмонія.

До груп ризику захворювання грипом можуть потрапити вагітні жінки, люди з хронічними захворюваннями легень, ендокринологічною патологією (зайва вага, понад 30% від маси тіла) та тяжкими формами цукрового діабету, хворі імунodefіцитом, на онкозахворювання, люди з нирковою недостатністю, гемолітичною анемією та хворі, які знаходяться на постійному лікуванні препаратами аспірину.

Найефективнішим засобом профілактики грипу, на думку медиків, є вакцинація (з переліком зареєстрованих та дозволених до застосування в Україні вакцин проти грипу можна ознайомитися на сайті www.apteka.ua).

У період епідемії треба уникати місць скупчення людей; тісного контакту з хворими, що мають нежить, кашель, гарячку (відстань не менше 1 м); обмежити використання телефонних апаратів спільного користування; через кожні дві години дезінфікувати телефонні апарати, дверні ручки; уникати рукоштовкань та поцілунків; регулярно провітрювати та зволожувати приміщення; періодично мити руки з милом; періодично (кожні 3 — 4 год.) промивати порожнину носа та рота соляними розчинами (1 ч. л. солі на 1 л води); при виході з дому змащувати порожнину носа оксоліновою маззю чи рослинними оліями; повноцінно харчуватися; приймати комплексні вітамінні препарати з мікроелементами. При появі перших симптомів хвороби негайно звертатися до лікаря і в жодному випадку не займатися самолікуванням.

народна медицина

- Медово-часникова кашка: очищений часник натирають на терці, змішують з медом у співвідношенні 1:1 і приймають по 1 ст. л. перед сном, запиваючи теплою водою.
- 5 ст. л. сухих ягід шипшини розтовкти, залити 1 л холодної води і прокип'ятити протягом 10 хв. Настояти 8 — 10 год., процідити, пити по 1 скл. через кожних 2 — 3 години протягом доби.
- Промивання порожнини носа настоєм цибулі з медом або цукром за допомогою піпетки. Рецепт настою: 3 ст. л. дрібно нарізаної цибулі залити 50 мл теплої води, додати 1/2 ч. л. меду (цукру), настояти протягом 30 хвилин.
- Приготувати суміш липи і калини у рівній пропорції. 2 ст. л. суміші розвести 2 скл. кип'ятку, проварити 5 — 10 хвилин, процідити. Пити гарячим на ніч по 1 — 2 скл.
- У період підвищення захворюваності на ГРВІ чи за прогнозованої загрози виникнення епідемії грипу з профілактичною метою вживати настоянку або рідкий екстракт ехінацеї по 5 — 15 крапель два-три рази на день за 15 — 20 хвилин до їди впродовж трьох тижнів. А при безпосередній загрозі зараження вірусом грипу під час епідемії швидко підвищити природну антиінфекційну резистентність до вірусів грипу допоможе інтенсивний курс вживання препаратів ехінацеї: по 10 — 15 крапель п'ять-шість разів на день протягом двох-трьох днів, а далі перейти на прийом екстракту ехінацеї за звичайною схемою (по 10 — 15 крапель двічі-тричі на день).
- Найпростішим та найдоступнішим на практиці є вживання 10% настоянки прополісу по 10 крапель двічі-тричі на день впродовж 30 — 40 днів.
- Під час масової захворюваності на грип можна робити інгаляції з прополісу та воску: 60 г прополісу та 40 г воску перемішують і кладуть в емальовану миску місткістю 300 — 400 мл, а її ставлять у ширшу металеву посудину з киплячою водою. Як тільки з'являється приємний аромат прополісу, роблять інгаляції тривалістю 10 — 15 хвилин вранці та ввечері. Бажано проводити їх впродовж 10 — 15 днів, після тижневої перерви курс інгаляцій можна повторювати.

лекція

Створи щасливу сім'ю!

Лекція-презентація „Подружнє життя: тягар чи благословення або дев'ять способів збагатити шлюб дарами Святого Духа“ відбудеться 14 листопада з 16 до 18 год. в актовій залі ЛНУ ветеринарної медицини та біотехнологій ім. С. Гжицького, за адресою: м. Львів, вул. Пекарська, 50.

Організатори заходу: Фонд „Софія“, Спілка багатодітних сімей „Щаслива родина“, ПНВЗ-І-ІІ ст. „Школа Святої Софії“ та Молодіжна комісія Львівської Архиепархії УГКЦ (Координаційна Рада християнських спільнот).

Вартість квитків на лекцію — від 25 (для студентів та багатодітних сімей) до 50 грн. Усі зібрані кошти передадуть багатодітним сім'ям, в яких діти чи батьки потребують лікування. □

Сторінку підготувала
Наталія ПАВЛИШИН

МНОГАЯ ЛІТА!

Редакція тижневика „Аудиторія“ сердечно вітає з днем народження свого постійного автора, доцента кафедри фізичного виховання Львівської політехніки

Арнольда Андрійовича Прохорова

Хай і надалі легким буде ваше перо, вдалим і приємними — спортивні і життєвські будні, теплою і ясною — осінь Вашого життя.

Ректорат Національного університету „Львівська політехніка“ висловлює щирі співчуття директорів Народного дому „Просвіта“ Степанові Шалаті в його неправному горі — передчасній смерті **сина Олега**.

Працівники і творчі колективи Народного дому „Просвіта“ Національного університету „Львівська політехніка“ висловлюють щирі співчуття директорів Народного дому „Просвіта“ Степанові Йосиповичу Шалаті та його родині з приводу тяжкої втрати — передчасної смерті **сина Олега**.

Товариство „Просвіта“ Національного університету „Львівська політехніка“ висловлює сердечні співчуття директорів Народного дому „Просвіта“ Степанові Шалаті в його великому горі — передчасній смерті **сина Олега**.

Товариство „Молода Просвіта“ Національного університету „Львівська політехніка“ висловлює глибоке співчуття директору Народного дому „Просвіта“ Степану Йосиповичу Шалаті з приводу важкої втрати — смерті **сина Олега**.

Редакція тижневика „Аудиторія“ висловлює щирі співчуття директорів Народного дому „Просвіта“ Степанові Шалаті в його тяжкому горі — раптовій смерті **сина Олега**.

Профком працівників Львівської політехніки висловлює щире співчуття директору Народного дому „Просвіта“ Степану Йосиповичу Шалаті та його родині з приводу тяжкої втрати — передчасної смерті **сина Олега**.

Колектив кафедри гідравліки та сантехніки Інституту будівництва та інженерії доквілля Львівської політехніки сумує з приводу смерті кандидата технічних наук, доцента, завідувача кафедри 1982 — 1987 рр. **Нестора Павловича Лещія** і висловлює співчуття рідним та близьким.

для львів'ян і гостей міста

Національний театр опери та балету ім. С. Крушельницької

12 листопада — „Летюча миша“. 18.00.
13 листопада — „Наталка Полтавка“. 18.00.
14 листопада — „Севільський цирюльник“ (опера). 18.00.

Національний академічний драматичний театр ім. М. Заньковецької

12 листопада — „Полліанна“. 12.30;
„Одруження“. 18.00.
13 листопада — „Дама з камеліями“. 18.00.
14 листопада — „Сільва“. 18.00.
16 листопада — „Боярина“. 18.00.
17 листопада — „Небиліці про Івана“ (прем'єра). 18.00.

Камерна сцена

14 листопада — „Актриса“. 18.00.
16 листопада — „Завчасна паморозь“. 17.00.

Молодіжний академічний театр ім. Л. Курбаса

12 листопада — „МА-НА НАТ-ТА“. 19.00.
13 листопада — „Чекаючи на Годо“. 19.00.
14 листопада — „Король Лір“. 19.00.
17 листопада — „Формула екстази“. 19.00.

Перший український театр для дітей та юнацтва

12 листопада — „Дюймовочка“. 12.30.
13 листопада — „Вперед, кошеня!“ 14.00.
14 листопада — „Дюймовочка“. 12.00;
„Зайчик-хвалько“. 15.00.
16 листопада — „Захар Беркут“. 14.00.
17 листопада — „Чарівне кресало“. 14.00.

Будинок органної та камерної музики

13 — 14 листопада — Сольні органи концерти. У програмі — твори Й. -С. Баха. Солістка — О. Мацелюх. 17.00.

Дирекція та громадські організації Інституту енергетики та систем керування Львівської політехніки висловлюють глибокі співчуття завідувачу кафедри теоретичної та загальної електротехніки, доктору технічних наук, професору Петру Григоровичу Стахіву з приводу тяжкої втрати — смерті **матері**.

Колектив кафедри теоретичної та загальної електротехніки Інституту енергетики та систем керування Львівської політехніки висловлює щире співчуття завідувачу кафедри Петру Григоровичу Стахіву з приводу смерті його **матері**.

Дирекція Інституту будівництва та інженерії доквілля Львівської політехніки сумує з приводу смерті кандидата технічних наук, доцента, завідувача кафедри 1982 — 1987 рр. **Нестора Павловича Лещія** і висловлює співчуття рідним і друзям.

ОСВІТНІЙ СТУДЕНТСЬКИЙ ТИЖНЕВИК „АУДИТОРІЯ“

Засновник і видавець — Національний університет „Львівська політехніка“
Реєстраційне свідоцтво — КВ № 2743
Індекс 35004

Виходить з жовтня 1946 року. Періодичність — один раз на тиждень. Сфера розповсюдження — загальнодержавна. Ціна — 1,50 грн.
Кольороподілені фотоформи виготовлено в ТзОВ „Растр-7“, вул. Кн. Романа, 9/1.
Газету надруковано у видавництві Львівської політехніки, вул. Ф. Колесси, 2.
Спосіб друку — офсетний. Обсяг 2,33 ум. друк. арк.
Наклад 2000. Зам. №

Головний редактор — Ярослава ВЕЛИЧКО
Заступники головного редактора — Тетяна ПАСОВИЧ, Роман КИНДРО
Відповідальний секретар — Христина ВЕСЕЛА
Редактори відділів:
освіти і науки — Тетяна ПАСОВИЧ
молоді, сім'ї та спорту — Наталія ПАВЛИШИН
культури та дозвілля — Софія МАТВІЙ
Літературний редактор — Олег СЕМЕНИШИН
Логотип, дизайн та комп'ютерне складання — Павло ПРОЦІВ
Редакція послуговується Проектом нового українського правопису.

Листи, рукописи, ілюстрації не рецензуємо і не повертаємо.
Редакція застерігає за собою право літературного редагування, скорочення текстів.
Автори матеріалів відповідають за достовірність наведених фактів.
Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій. За зміст і достовірність рекламних оголошень відповідає рекламодавець.
При передрукуванні посилання на „Аудиторію“ обов'язкове.
На першій сторінці — світлина Ірини МАРТИН